

{Φαντάσου τη Λεμεσό σου}

/ Γενικά Θέματα / Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Η καλλιτεχνική διευθύντρια του οργανισμού «Λεμεσός 2030» Ελεάνα Αλεξάνδρου μοιράζεται στο «Παράθυρο» τη φιλοσοφία τους και τη σημασία της εμπλοκής των πολιτών στις διαδικασίες

Τέσσερις πόλεις της Κύπρου βρίσκονται σε στάδιο ανακοινώσεων και εγρήγορσης για τον τίτλο της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης 2030 (ΠΠΤΕ), ο οποίος θα επιστρέψει στην Κύπρο μετά από 13 χρόνια. Η Λεμεσός είναι μία εκ των πόλεων η οποία έχει ιδρύσει έναν οργανισμό και συντάσσει σιγά-σιγά τον φάκελο της πρότασης που θα καταθέσει. Η καλλιτεχνική διευθύντρια του οργανισμού «Λεμεσός 2030» Ελεάνα Αλεξάνδρου συνομιλεί μαζί μας για τη δυναμική διεκδίκηση του χρίσματος, τη φιλοσοφία τους αλλά και τη σειρά δράσεων κοινωνικής συμμετοχής που διοργανώνουν μέσω της ενεργής εμπλοκής εκατοντάδων ατόμων που ζουν, εργάζονται και δημιουργούν στην πόλη.

Η ΠΠΤΕ ως ανθός

Η καλλιτεχνική διευθύντρια Ελεάνα Αλεξάνδρου εντοπίζει πως η αναζήτηση της πολιτιστικής ταυτότητας σε ένα ευρύτερο πλαίσιο στην Κύπρο άρχισε να δημιουργεί περισσότερη δράση την περίοδο της πανδημίας. «Νομίζω η ιδέα 'πώς λειτουργούν οι καλλιτέχνες σε αυτό το νησί' προέκυψε κάπως στην περίοδο της πανδημίας και πλέον ζει μέσα στην κοινότητα του πολιτισμού, θεωρώ πως υπάρχει πια μια δράση γύρω από αυτό». Όσον αφορά τη Λεμεσό, ανέφερε πως ένας μεγάλος αριθμός ενεργών καλλιτεχνών ασχολείται και έχει μία πιο διευρυμένη οπτική για την τέχνη και τη λειτουργία της σε έναν τόπο. «Οι σύγχρονες τέχνες, είτε μιλάμε για θέατρο, εικαστικά, χορό, μουσική, οι πειραματικές εκδοχές, οι περφόρμανς κ.ά. συναντιούνται σε πολλούς θεσμούς στη Λεμεσό και σε διάφορα πεδία, όπως στον κινηματογράφο, τον χορό, τις περφόρμανς, ακόμα και σε προγράμματα φιλοξενίας που τρέχουν για νέους καλλιτέχνες». Η ίδια παρατηρεί όμως ότι η όποια ανάπτυξη και πρωτοβουλία δεν προχωρά πέρα από το ταβάνι που βρίσκει μπροστά της. «Πόσα χρόνια να έχουμε το ίδιο ταβάνι; Η ΠΠΤΕ μπορεί να μας βοηθήσει να ξεπεράσουμε το ταβάνι και νιώθω ότι η Λεμεσός είναι η πόλη που μπορεί να στηρίξει αυτήν την προσπάθεια. Υπάρχουν εξειδίκευση και κόσμος που παρακολουθεί και συναναστρέφεται με τις τέχνες στη Λεμεσό», συμπληρώνει.

Η αγκαλιά των ιδεών σου

{φαντάσου}

~~~⌵~μια πόλη

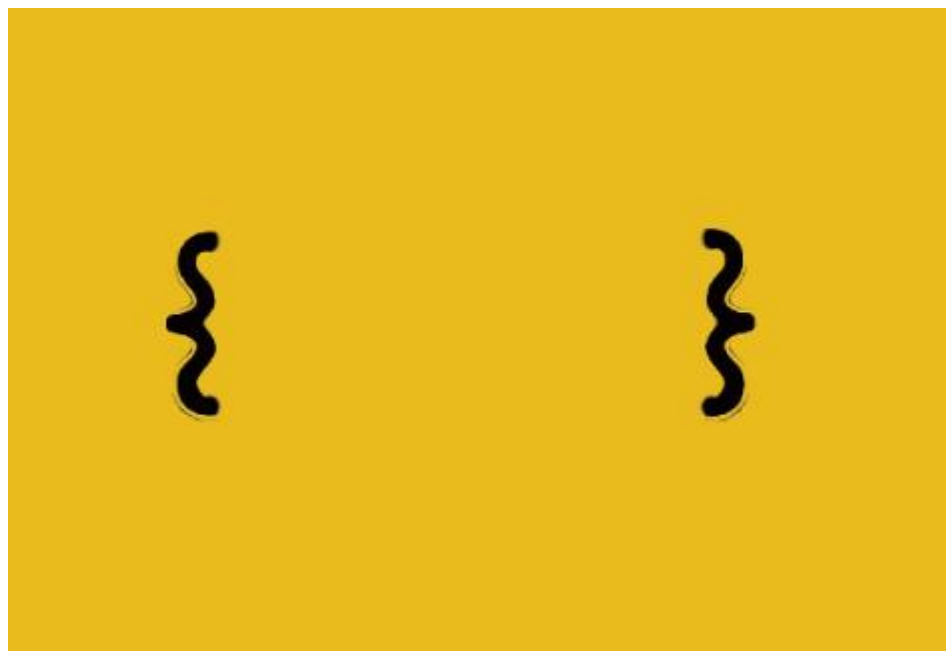
{imagine}

* ➡ ⌵ a city

...

«Σε μία από τις συζητήσεις με τον Όμηρο Παναγίδα (επίκουρος καθηγητής στο Τμήμα Πολυμέσων και Γραφικών Τεχνών του ΤΕΠΑΚ και συντονιστής στο εργαστήριο Σημειωτικής & Οπτικής Επικοινωνίας), μιλούσαμε για το πώς θα διευρύνουμε την ιδέα προς τα έξω και σε όλη την κοινότητα. Τότε και τώρα στριφογυρίζουν στο μυαλό μου τα ερωτήματα: Τι είναι αυτό που ψάχνουμε και

θέλουμε να έρθει το 2030 και πώς θα προσκαλέσουμε κόσμο να το δουλέψει μαζί μας; Μέσα από αυτά, φτάσαμε στο φαντάσου. Παραπέμπει κιόλας σε μία οδηγία – εντολή που χρησιμοποιείται στις εφαρμογές Τεχνητής Νοημοσύνης (AI), το ‘prompt’. Προκύπτει σε έναν διάλογο για την τεχνολογία και πώς αυτή μπορεί να μας δώσει μία πληροφορία. Ο Όμηρος έδωσε ζωή σε αυτό το ‘προ-σλόγκαν’ ή αλλιώς το αρχικό μας κάλεσμα προς την κοινότητα. Έβαλε και τις αγκύλες που παρουσιάζονται κι αυτές στην AI, οι οποίες όμως έχουν μία ακόμα σύνδεση. Δίνουν μια αναφορά από τα πρώτα chat rooms και το ‘miRC’, στο οποίο οι αγκύλες νοηματοδοτούσαν την αγκαλιά. Μπορεί να μην το ξέρουν όλοι, αλλά κάποιοι το θυμόμαστε. Βέβαια, και χωρίς να γνωρίζεις αυτήν την αναφορά, οι αγκύλες σηματοδοτούν πως κάτι ‘κρατάνε’, άρα δημιουργείται μια άλλη, νέα αναφορά», αναφέρει. Η Ελεάνα λέει πως είναι ένα πλαίσιο που περιμένει να παραγάγει τις ιδέες σου αλλά και ένα παιχνίδι. «Να πούμε κιόλας ότι το ‘φαντάσου’ μπορεί να είναι ένα θετικό κάλεσμα, στην αρχή δημιουργούσε και μια πρόκληση: ‘Τι να φανταστούμε; Μπορούμε να φανταστούμε; Θα υλοποιηθούν; Έχει χώρο για την προσωπική μου άποψη;’. Μια αντίδραση που θέτει πράγματα σε ένα πλαίσιο... τώρα είναι η ευκαιρία μας. Αυτή τη στιγμή μπορεί να λειτουργεί και ως διαδικασία για εξάσκηση, για το πώς θα βρεθούμε μαζί ως συνεργάτες ή ως ετερόκλητοι φορείς που θα βάλουμε κάτω τις σκέψεις μας για τη Λεμεσό».

Το επίσημο σλόγκαν της πρότασης όπως και η βάση για το όραμα της υποψηφιότητας, μας είπε πως αναμένεται να διατυπωθούν στις αρχές του 2024. «Θα δημιουργηθεί με έναν πιο στοχευμένο τρόπο και θα τεθούν οι βασικοί πυλώνες με τους οποίους θα συνθέσουμε τα υπόλοιπα κομμάτια. Θα μπορούσαμε να τα είχαμε θέσει ήδη όλα αυτά, ωστόσο δεν ήθελα να συμβεί αυτό. Από την αρχή, με ενδιέφερε να ακουστεί η πόλη και θεωρώ πως είναι αυτό που χρειάζεται και είναι

πιο ωφέλιμο. Να έρθουν οι ιδέες από τα 'κάτω' στρώματα».

«Να μην αποτελέσει ένα πυροτέχνημα και ένα πάρτι»

«Σκοπός είναι να ενδυναμωθεί αυτό που υπάρχει και δρα μέσα στην κοινότητα και να μπορέσει να συνεχίσει προς την εξέλιξη και μετά τον τίτλο. Αυτό ίσως σημαίνει ότι πρέπει να δημιουργηθούν νέα προγράμματα, αλλά θα πρέπει να αναπτυχθούν και όλα τα κομμάτια που θα συμπληρώνουν εκείνα τα προγράμματα. Θα δημιουργηθούν κάποιες συνδέσεις με τον δήμο; Θα τα αναλάβουν οι φορείς που υπάρχουν ήδη ή θα γίνουν νέοι; Να μην αποτελέσει εν τέλει ένα πυροτέχνημα και ένα πάρτι. Μαθαίνουμε από την Πάφο και το 'Πάφος2017'».

ΠΠΤΕ στην τροχιά του «Mission Cities»

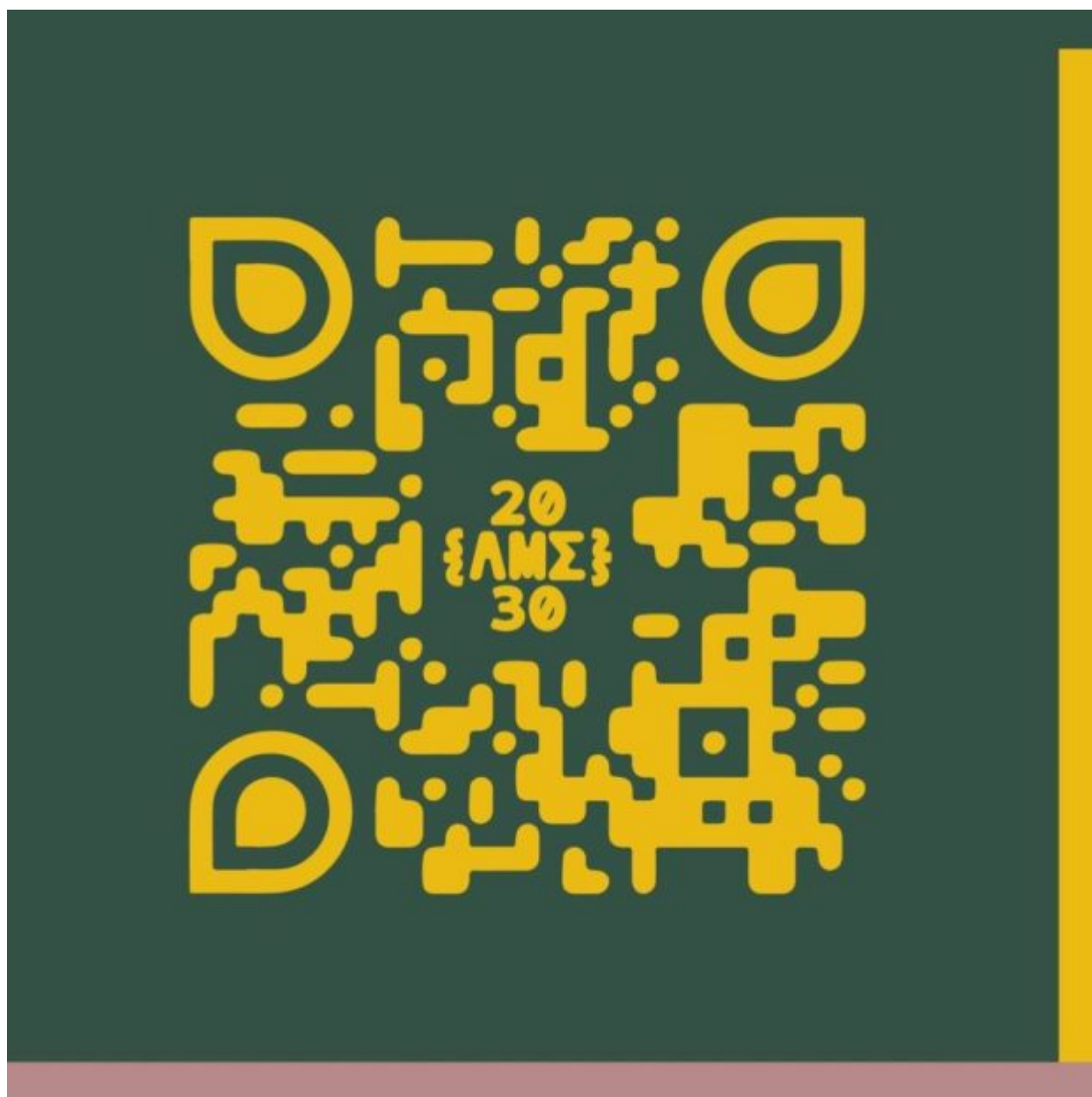
«Η οικολογία και η βιωσιμότητα είναι θέματα τα οποία μονοπωλούν τις συζητήσεις μας. Έχει οργανισμούς και πρωτοβουλίες που πραγματεύονται πως ακόμα και η περιοδεία μιας παράστασης μπορεί να πραγματοποιηθεί με πιο περιβαλλοντικά φιλικούς τρόπους. Η Λεμεσός συμμετέχει παράλληλα σε ένα άλλο ευρωπαϊκό πρόγραμμα και στρατηγική, το «Mission Cities», το οποίο αφορά 100 πόλεις που επιλέχθηκαν για να λειτουργήσουν ως πρότυπα πόλεων. Οι πόλεις αυτές χρειάζεται να δημιουργήσουν ένα πλάνο και να κάνουν αλλαγές στην πόλη ώστε να φτάσουν σε στόχους κλιματικά ουδέτερης πόλης. Οι πόλεις που θα τα καταφέρουν θα είναι παραδείγματα πόλεων για τις υπόλοιπες με στόχο το 2050. Έχουμε την ίδια προθεσμία, επομένως έχουμε ξεκινήσει μια συζήτηση μαζί με το πρόγραμμα διότι μπορεί να υπάρχουν κοινά σημεία τα οποία μπορούν να αναπτύξουν τη Λεμεσό».

«10 10 100», ανοιχτό γραφείο και παλμογράφος

«Στο ανοιχτό γραφείο έρχεται ο οποιοσδήποτε. Δεν είναι αναγκαίο να είναι καλλιτέχνης ή να ασχολείται με πολιτιστικές παραγωγές. Οι πόρτες ανοίγουν κάθε Δευτέρα για δύο ώρες, 16.00-18.00. Κάνουμε αρχικά μια ενημέρωση για τον οργανισμό 'Λεμεσός 2030'. Στη συνέχεια, ακολουθεί η ερώτηση: Πώς βιώνουμε τη Λεμεσό σήμερα; Έτσι, αρχίζει μια συζήτηση γύρω από το πλαίσιο και το αφήγημα που βιώνει ο κάθε επισκέπτης. Π.χ. είναι διαφορετική η καθημερινότητα του κατοίκου του κέντρου και αυτού που μένει λίγο πιο έξω ή σε ένα χωριό της επαρχίας Λεμεσού. Υπάρχουν όμως και οι κοινές συνισταμένες, όλοι θα ζητήσουν δέντρα, άλλους τρόπους διακίνησης. Θα συζητήσουν επίσης τον τρόπο που αναπτύσσεται η πόλη και τις ανησυχίες τους για την ταυτότητα της πόλης που ίσως χαθεί. Γίνεται επίσης μια πρόσκληση για το τι θα θέλαμε να φανταστούμε για τη γειτονιά και την πόλη μας. Πολλοί δίνουν ιδέες από προγράμματα που

εφαρμόζονται σε πόλεις εξωτερικού και το είδαν στην πράξη σε ένα ταξίδι τους. Άλλοι αναφέρουν μια επιθυμία τους, γίνονται πολλές συζητήσεις για τον δημόσιο χώρο, την ενεργοποίησή του αλλά και τη συμμετοχή των πολιτών σε αυτόν. Σε μια προσπάθεια να προσεγγίσουμε όσο περισσότερο κόσμο της Λεμεσού, ένα 'κινητό' γραφείο έκανε πρεμιέρα στη γιορτή του κρασιού. Έχει δύο λειτουργίες, θα προωθήσει τον παλμογράφο, θα αλληλεπιδρά με τον κόσμο που δεν μπορεί να έρθει τις Δευτέρες και παράλληλα θα γνωρίσει ο κόσμος τον οργανισμό και θα επικοινωνηθεί η προσπάθειά του. Μετά, ίσως να βρεθεί σε μια γειτονιά που δεν συνομιλήσαμε, σε εκδήλωση ή στον μόλο. Αναζητούμε διαφορετικούς ανθρώπους και κοινότητες που ζουν στη Λεμεσό, ακόμα και τον επισκέπτη της πόλης. Για να το πετύχουμε όμως χρειαζόμαστε εθελοντές και γι' αυτό, ώστε να μπορέσει να βρεθεί σε πολλά σημεία της πόλης.

Όσον αφορά τον «παλμογράφο», η Ελεάνα μιλά για ένα συνδυασμό παιχνιδιάρικων

ερωτήσεων που αναζητούν μικρές και αυθόρμητες απαντήσεις για το βίωμα στη Λεμεσό. «Κάνουμε ερωτήσεις, όπως: τι είναι η Λεμεσός για σένα σε τρεις λέξεις, ποια τρία πράγματα θα άλλαζες άμεσα; Τι γεύση ή υφή έχει η Λεμεσός; Βοηθάει να αντιληφθούμε τον παλμό, τις θετικές αλλά και τις αρνητικές εμπειρίες τους. Με μια ματιά που έριξα νομίζω έχουμε αρκετά ωραίες απαντήσεις και να πούμε ότι μέσα στο πρώτο 24ωρο πήραμε 100 απαντήσεις», λέει.

Τον Νοέμβριο, το 'Λεμεσός 2030' θα πραγματοποιήσει και το «10 10 100», μία άσκηση διαβούλευσης με τη συμμετοχή 100 πολιτών σε ταυτόχρονο διάλογο σε 10 διαφορετικά καίρια ζητήματα της Λεμεσού. «Ο λόγος που έχουμε επιλέξει να το ονομάσουμε με αριθμούς, είναι διότι φεύγει το εμπόδιο της γλώσσας. Δέκα επί δέκα ίσον εκατό, ενώ το 1 και το 0 συμβολίζουν τον κώδικα που γράφονται τα διαδικτυακά προγράμματα. Έτσι, λειτουργεί κι αυτό σαν μια αναφορά προς τον ψηφιακό και τεχνολογικό κόσμο και παράλληλα παραπέμπει στο γεγονός ότι θα γράψουμε μαζί τα προγράμματα της πρότασης», λέει η Ελεάνα.

Στο επόμενο βήμα

Η ίδια ανέφερε πως όλες οι δράσεις αναμειγνύονται με το πλαίσιο της συμμετοχικότητας του κοινού. «Στη φάση που βρισκόμαστε τώρα, βαίνουμε προς το επόμενο στάδιο. Υπάρχει μία παραγωγή πληροφορίας από τη συλλογή των προηγούμενων μηνών, η οποία είναι πλούσια και σε διαφορετικές μορφές. Δηλαδή, μπορεί να παίρνει τη μορφή των σημειώσεων από συναντήσεις ή να είναι σε μορφή ερωτηματολογίου από τον παλμογράφο, ο οποίος θα δέχεται απαντήσεις μέχρι και την κατάθεση της πρότασής μας. Για την επεξεργασία τους, όπως και με τα πρακτικά των συναντήσεων ή την πληροφορία του πρώτου στάδιο, συνεργαζόμαστε με έναν κοινωνιολόγο-ανθρωπολόγο και καθηγητή του ΤΕΠΑΚ ο οποίος μας βοήθησε και βρήκαμε ένα πρόγραμμα τεχνητής νοημοσύνης που κατηγοριοποιεί και συλλέγει τις πληροφορίες. Ένα πολύ χρήσιμο εργαλείο που μας βοηθάει να έχουμε αποτελέσματα, άμεσα και χωρίς πολύ κόπο».

Σε αυτό το βήμα όπως και τα προηγούμενα, η ίδια μας επισήμανε πως υπάρχουν συνεργάτες, οι οποίοι έριξαν αρκετό κόπο και όραμα για να χτιστεί η κάθε περίοδος εργασίας του οργανισμού. «Στη πρώτη φάση κάλεσα, για το πρόγραμμα προβολής (outreach) του πρότζεκτ, την Έλενα Αγαθοκλέους και τη Μαρίνα Κακουλλή και τις αποκαλώ «συντονίστριες». Μαζί όμως κάναμε πολύ περισσότερα πέραν από το συντονισμό, αφού βάλαμε στόχους και σχεδιάσαμε μαζί το πώς θα δουλέψουμε με τη μεθοδολογία, πρακτικές κ.ά. Η σχέση μας θα διατηρηθεί αλλά σε άλλες περιόδους εργασίας. Π.χ. Η Έλενα Αγαθοκλέους και η Ελένη Πασιά θα είναι οι «συντονίστριες» της επόμενης περιόδου, που αφορά την επεξεργασία της πληροφορίας που μαζεύτηκε, με μία άλλη ομάδα που αποτελείται από 13 άτομα

από διαφορετικά πεδία και με πολλαπλές ταυτότητες και ασχολίες τα οποία θα συμμετάσχουν σε μία σειρά ομάδων εστίασης. Με την Έλενα και την Ελένη θα σχεδιαστεί και πάλι ένα πλάνο για αυτή την περίοδο εργασίας».

«Δουλεύουμε επίσης με μία απόφοιτη ΤΕΠΑΚ, την Αμαλία Ήσα, η οποία συμβάλει στην κατασκευή της ιστοσελίδας μας που έρχεται σύντομα. Επίσης, έχουμε δύο φοιτητές που κάνουν πρακτική μαζί μας, η Κατερίνα Κουντουριώτη και ο Αντρέας Αστανιός. Και επιπλέον έχουμε επικοινωνία με συμβούλους οι οποίοι εργάζονται για τις προτάσεις Πολιτιστικών Πρωτευουσών και μερικοί από αυτούς, μάλιστα, συνεργάζονται με μία πόλη της Γαλλίας αυτή τη στιγμή για την τελική φάση του τίτλου του 2028».

Όσον αφορά τα άτομα που θα βρίσκονται παρέα σε όλο το ταξίδι της διεκδίκησης, είπε: «Λειτουργός του γραφείου είναι η Βιρίνα Γκούντα, η οποία είναι το διαμάντι μας. Αναλαμβάνει τη διαχείριση και την επικοινωνία με τον κόσμο, κρατάει τα πρακτικά και βοηθάει σε διάφορα οργανωτικά σημεία του οργανισμού. Ένας άλλος συνεργάτης που έχουμε την τιμή να έχουμε από την αρχή και θα έχουμε μέχρι το τέλος, είναι ο Διομήδης Κουφτερός. Λειτουργεί ως ένας συνομιλητής και συντονιστής σκέψης και επαφών, ένα άτομο που θα μας βοηθήσει και στη σύνθεση του καλλιτεχνικού προγράμματος». Ο Όμηρος Παναγίδης, Επίκουρος Καθηγητής στο Τμήμα Πολυμέσων και Γραφικών Τεχνών του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου και συντονιστής στο εργαστήριο Σημειωτικής και Οπτικής Επικοινωνίας, είναι ένας ακόμη βασικός συνεργάτης με τον οποίο πειραματιζόμαστε με διάφορα γραφικά για την προώθηση του οργανισμού» πρόσθεσε.

Το μήνυμα για τη διεκδίκηση

«Η περίοδος της διεκδίκησης είναι μία εντατική περίοδος, ειδικά όταν θέτεις στόχο να δουλέψεις γι' αυτό. Είναι μία ωφέλιμη περίοδος στην οποία δίδεται η αφορμή για να συζητηθούν πράγματα με ένα πιο ουσιαστικό τρόπο και παράλληλα δίνεται η ευκαιρία να βρεθούν και πρακτικές λύσεις. Δεν έχει τόση σημασία αν κερδίσει μία πόλη, όσο η διαδικασία της κατάθεσης προτάσεων. Προτείνουμε ιδέες και πλάνα, τα οποία μπορεί μία πόλη να διαλέξει να τα υλοποιήσει σε κάποια φάση εάν δεν καταφέρει να πάρει τον τίτλο» κατέληξε η Ελεάνα.

parathyro.politis.com.cy